

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Kühna a členů JUDr. Miroslavy Jirmanové, JUDr. Hany Šajnerové, Mgr. Vojtěcha Jaroše, JUDr. Ireny Schejbalové a JUDr. Petry Janouškové, o návrhu ministra spravedlnosti ze dne 15. 8. 2018 na zahájení kárného řízení proti Mgr. Ondřeji Svobodovi, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Praha 9, se sídlem Beranových 130, Praha 9 – Letňany, při ústním jednání konaném dne 27. 11. 2018,

t a k t o :

Mgr. Ondřej Svoboda

soudní exekutor,

Exekutorský úřad Praha 9, se sídlem Beranových 130, Praha 9 – Letňany

s e z p r o š ť u j e

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, návrhu, jímž mu bylo kladeno za vinu, že v období od listopadu 2015 do července 2017 v řízeních vedených pod sp. zn. 184 EX 6796/16, 184 EX 7006/16, 184 EX 26/15, 184 EX 1014/15, 184 EX 94/15, 184 EX 265/15, 184 EX 498/15, 184 EX 7293/16 a 184 EX 6920/16 byla v důsledku chybně nastavené činnosti informačního systému provedena lustrace v základních registrech, přestože bylo exekuční řízení již předtím skončeno.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 15. 8. 2018 došla Nejvyššímu správnímu soudu kárná žaloba podaná ministrem spravedlnosti proti soudnímu exekutorovi Mgr. Ondřeji Svobodovi (dále též „kárně obviněný“ nebo „exekutor“ či „soudní exekutor“). Kárný žalobce kárně obviněnému konkrétně vytýká, že v období od listopadu 2015 až do července 2017 byla v důsledku chybně nastavené činnosti informačního systému prováděna lustrace osob v základních registrech, přestože bylo exekuční řízení proti těmto osobám již předtím skončeno. K tomu podává příklady, kdy z kontrolovaných spisů kárný žalobce zjistil, že k takové nezákonné lustraci došlo.

[2] Kárně obviněný se k návrhu písemně vyjádřil. Uvedl, že s návrhem nesouhlasí. Připouští, že k lustracím skutečně docházelo, nelze mu však klást za vinu, že se tak stalo. Bylo to chyba software užívaného na úřadě. V okamžiku, kdy se na celou věc přišlo, neprodleně učinil všechny kroky potřebné k tomu, aby dalším nezákonnostem zamezil.

[3] Kárný senát nejprve zkoumal, zda kárná žaloba splňuje předpoklady pro její věcné projednání. Dospěl k závěru, že kárná žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, obsahuje stanovené náležitosti a byla podána ve lhůtě stanovené v § 117 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Kárná žaloba tedy splňuje předpoklady pro její věcné projednání.

[4] Při ústním jednání kárný žalobce setrval na svém návrhu. Rovněž kárně obviněný rekapituloval své závěry, které podal již ve svém písemném vyjádření.

[5] Kárný senát vycházel z listinných důkazů, které byly v řízení předloženy, zejména z obsahu předložených spisů, specifikovaných ve výroku tohoto rozhodnutí. Hodnocení jednotlivých provedených důkazů je uvedeno dále. Nutno již na tomto místě upozornit, že mezi stranami není sporné, že k nezákonným lustracím skutečně došlo. Z jednotlivých spisů vyplývá správnost závěrů ministerské kontroly v úřadu kárně obviněného ze dne 24. 7. 2017, že v kontrolovaných spisech docházelo k lustraci v základních registrech obyvatel po skončení exekuce.

[6] Pořizování výpisů z centrální evidence obyvatel v rozporu se zákonem je kárným proviněním. Závažnost porušení zákona plyne ze skutečnosti, že evidence občanů je chráněným souborem údajů o občanech a jiných osobách, z něhož lze získávat údaje jen za podmínek stanovených zákonem [§ 8 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)]. Protiprávním jednáním s potenciálním naplněním skutkové podstaty kárného provinění je proto i nezákonná lustrace po skončení exekuce (rozhodnutí ze dne 6. 3. 2018, čj. 14 Kse 2/2017-108, bod 10).

[7] Kárně obviněný exekutor ovšem zdůrazňuje, že mu nelze přičítat žádné zavinění. Dodavatel exekutorského software AISoft totiž již na přelomu let 2016 a 2017 na popud exekutora software aktualizoval tak, aby k lustracím po skončení exekuce nedocházelo. Bohužel však již exekutorovi nesdělil, že u starších řízení, kde exekuce byly skončeny, bylo třeba ukončit automatizované lustrace ručně – „zakliknutím okénka“. Update software tedy neukončil automatizované sledování účastníků těch spisů, které již byly mezitím ukončeny.

[8] Na to, že v těchto spisech docházelo k lustracím exekuoovaných osob i po skončení exekuce, upozornilo exekutora teprve ministerstvo po skončení kontroly v červenci 2017. Teprve poté kárně obviněný přišel ještě i na tento nedostatek. A teprve poté exekutor a jeho zaměstnanci ručně ukončili sledování osob v uzavřených spisech.

[9] Pokud kárný žalobce exekutorovi vyčítá, že k nezákonným lustracím docházelo ještě v červenci roku 2017, přestože soudní exekutor nejprve uvedl, že nedostatek odstranil již ke sklonku roku 2016, respektive nejpozději na jaře v roce 2017, odpovídá to ve skutečnosti přesně obraně obviněného exekutora. Podle exekutora na problém s lustrací přišel sám již na sklonku roku 2016 a zařídil jeho opravu. Ovšem nevěděl, že ani update software neukončil automaticky sledování těch osob, jejichž exekuce byly mezitím skončeny. Nelze tak tvrdit, že snad exekutor ministerské kontrole lhal, respektive bezdůvodně měnil svá stanoviska. Právě naopak, teprve díky zjištěním ministerstva během kontroly odhalil, že náprava software neodstranila problém ve vztahu k již skončeným věcem.

[10] Kárně obviněný exekutor dále během jednání vypověděl, že software AISoft jeho úřad dlouhodobě užívá. Exekutor proto ví, že vyhovuje činnosti úřadu. Na proměnách software pravidelně spolupracuje s tvůrcem software, společností AISoft. Konkrétně fungování software

AISoft ve vztahu k základním registrům do hloubky nezkoumal. Spoléhal na to, že software odpovídá požadavkům na přístup do základních registrů, jelikož již dříve prošel testováním správy základních registrů. Až poté, co správa základních registrů vyhodnotila, že služby AISoftu vyhovují, a že je bezpečné ho připojit do systému základních registrů, dostal software licenci. Teprve to umožnilo poskytnout spisovou službu, která se základními registry funguje. S ohledem na to soud souhlasí s exekutorem, že se vskutku mohl legitimně spoléhat na bezchybnost fungování systému AISoft.

[11] Z hlediska zavinění exekutora je klíčové, že na problém s lustracemi *přišel sám* dlouho před kontrolou, nezávisle na kontrolních orgánech kárného žalobce a problém pro běžící spisy odstranil již na počátku roku 2017. Ani nejdokonalejší manažerský systém vedení úřadu však nemůže předejít jakémukoliv nedostatku, tím spíše, jde-li o nedostatky ve fungování software. Vysvětlení kárně obviněného ve vztahu k tomu, jak postupně odstraňoval vadu, tedy soud akceptuje jako prokázání toho, že se při řízení a správě úřadu choval racionálně a důsledně odstraňoval vady systému, o kterých se mohl rozumným způsobem dozvědět.

[12] Pro soud bylo důležité také stanovisko kárného žalobce, které sdělil k dotazu předsedy senátu během jednání. Podle něj kárný žalobce nemá důvod nevěřit, že soudní exekutor již tento problém odstranil, a to po upozornění v červenci 2017. Důležité tedy je, že kárný žalobce nevyčítá kárně obviněnému exekutorovi, že se k problému nepostavil čelem ani poté, co se na celou věc přišlo. Soud shrnuje, že do července 2017 exekutor nemusel vědět o nedostatku systému, ovšem neprodleně, co pochopil, jaký problém tento systém způsobuje, celou věc napravil.

[13] S ohledem na vše uvedené kárný senát kárně obviněného exekutora zprostil podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárné žaloby, neboť v žalobě uvedené skutky nejsou kárným deliktem.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2018

JUDr. Zdeněk Kühn
předseda kárného senátu